

Tudásbázis - Erasmus+ Mobilitás - Spanyolország

Az Erasmus+ mobilitási program keretében szakmai tanulmányúton vettünk részt a spanyolországi Albaterában. Kolléganőmmel közösen célunk az volt, hogy betekintést nyerjünk egy másik európai uniós ország oktatási rendszerének működésébe, feltárjuk annak erősségeit, valamint azokat a hatékony pedagógiai gyakorlatokat, amelyek saját munkánkban is adaptálhatók. Emellett fontosnak tartottuk a kihívások megfigyelését is, hogy átfogó képet alkothassunk, és összehasonlíthassuk a spanyol és a magyar oktatási rendszert. A látogatás során szerzett tudás és tapasztalat hozzájárul ahhoz, hogy megerősítsük a jól működő gyakorlatokat, és azonosítsuk a fejlesztendő területeket.

Tartózkodásunk alatt ellátogattunk az I.E.S. Antonio Serna Serna középiskolába, ahová mintegy 1000 tanuló jár a környező településekről. Az iskola vezetésével és pedagógusaival folytatott beszélgetések révén átfogó képet kaptunk az intézmény működéséről, és értékes információkat gyűjtöttünk. Megfigyeltük, hogy a tanárok nagy létszámú és különböző képességű tanulócsoportokkal dolgoznak, ez utóbbi számukra is kihívást jelent. Ugyanakkor az óramegfigyelések számos inspiráló és innovatív módszertani ötletet adtak, amelyeket a jövőben saját gyakorlatunkba is szeretnénk beépíteni.

A mobilitási projektben való részvételünk során az **alábbi területeken fejlődtünk:**

Globális perspektíva A mobilitás szélesítette nemzetközi kitekintésünket. Szeretnénk a spanyol kultúra elemeit beépíteni óráinkba, és ösztönözni tanulóinkat a globális gondolkodásra és a nemzetközi együttműködés értékelésére. Egy angol óra keretében lehetőségünk nyílt részt venni egy diákok által tartott prezentáción, amely a spanyol kultúrát mutatta be. A tanulók jól felépített és érdekes módon ismertették hazájuk hagyományait, szokásait és mindennapi életét. Ez a tevékenység nemcsak értékes kulturális ismereteket nyújtott számunkra, hanem jól példázta a tanulóközpontú oktatás hatékonyságát is, hiszen a diákok valós kommunikációs helyzetben, célnyelven használták az angolt. A prezentáció motiváló tanulási környezetet teremtett, különösen örömteli volt látni a tanulók magabiztosságát és lelkesedését az idegen nyelv használata során.

Személyes fejlődés A külföldi környezetben való munkavégzés rugalmasságot és nyitottságot igényelt, ami erősítette alkalmazkodóképességünket és ellenállóképességünket. Ezek a kihívások jelentősen hozzájárultak személyes és szakmai fejlődésünkhöz.

Innovatív módszerek Számos kreatív tanítási megoldást figyeltünk meg. Az **angolórákon** a közös képernyőn való munkavégzés hatékony együttműködést tett lehetővé nagy létszámú csoportokban is, míg a projektalapú házi feladatok az angolt gyakorlati eszközként használták. A megfigyelések során az is látható volt, hogy a házi feladatok készítése során a diákok itt is egyre gyakrabban támaszkodnak mesterséges intelligencia alapú eszközökre. Ez a jelenség komoly kihívást jelent a pedagógusok számára, mivel megnehezíti a tanulók valós tudásának és önálló munkájának pontos értékelését. A tanárok számára így egyre fontosabb feladat, hogy olyan értékelési és feladatadási módszereket alkalmazzanak, amelyek ösztönzik az autentikus, saját gondolkodáson alapuló munkát, és csökkentik a pusztán technológiai eszközökre épülő „kész megoldások” használatát.

A **zeneórákon** a hangsúly az aktív részvételen volt: a tanulók együtt zenéltek, minimális elméleti bevezetéssel. Ez a közös, élményalapú megközelítés rendkívül motiváló és befogadó légkört teremtett.

Részt vettünk egy **drámaórán** is, ahol a diákok minden évben egy Shakespeare-darabot dolgoznak fel; az idei választott mű a *Hamlet* volt. A tanulók angol nyelven adják elő a színdarabot, ami kiváló lehetőséget biztosít az autentikus nyelvhasználatra egy kreatív és élményszerű tanulási helyzetben. A csoport kifejezetten jó képességű diákokból áll, és a drámaprojektben való részvétel nem külön tanórán kívüli elfoglaltság, hanem az órarendbe beépített tevékenység, így nem igényel délutáni ottmaradást.

Ez a gyakorlat számos pedagógiai előnnyel jár. Jelentősen fejleszti a diákok nyelvi készségeit, különösen a kiejtést, a folyékonyt és az kifejező kommunikációt. Emellett erősíti az önbizalmat, az együttműködési készséget és az érzelmi kifejezést, mivel a tanulóknak szorosan együtt kell dolgozniuk, valamint összetett karaktereket és témákat kell értelmezniük. A színházi feldolgozás hozzájárul a klasszikus irodalmi művek mélyebb és élményszerűbb megértéséhez, így a tanulás egyszerre válik hatékonyá és motiválóvá. Ezt a drámaprojektet nemcsak az iskolán belül valósítják meg, hanem a diákok előadás formájában a városban is bemutatják, sőt külső közönség előtt is több alkalommal fellépnek vele. Emellett a produkcióval Londonba is elutaznak, ahol egy színjátszó versenyen is részt vesznek. Ez a nemzetközi szereplési lehetőség tovább növeli a tanulók motivációját és elköteleződését, hiszen valós, szakmai közegben mutathatják be tudásukat. A részvétel jelentősen hozzájárul az önbizalom, a felelősségvállalás, valamint a nyelvi és kommunikációs készségek fejlődéséhez is.

Szakmai fejlődés

Az I.E.S. Antonio Serna Serna óráin való részvétel során új módszertani ötleteket szereztünk, és láttuk, hogyan kezelik a tanárok a körülbelül 30 fős osztályokat. Ezek a tapasztalatok gazdagították pedagógiai eszköztárunkat. A tanórákon több esetben több pedagógus volt bent, akik a lemaradó, tanulási nehézséggel küzdő gyerekeknek külön támogatást nyújtottak.

Kapcsolatépítés

A külföldi pedagógusokkal kialakított szakmai kapcsolatok lehetőséget teremtenek a jövőbeni együttműködésre és tudásmegosztásra. Ezek a kapcsolatok hosszú távon is támogatják szakmai fejlődésünket. A spanyol Erasmus koordinátorunk kifejezetten nyitott a jövőbeni együttműködésre iskolánkkal.

Motiváció növekedése

Megnyugtató volt látni, hogy a spanyol iskolák is hasonló mindennapi kihívásokkal küzdenek – például a különböző képességű tanulók tanítása vagy az AI használata a házi feladatok elkészítéséhez, fegyelmezési problémák, szülőkkel való kommunikáció nehézségei. A közös gondolkodás csökkentette a feszültséget, és új lendületet adott a munkánkhoz, még akkor is, ha a végleges megoldások még váratnak magukra.

Kulturális kompetenciák

A spanyol kultúra közvetlen megtapasztalása elmélyítette a kulturális sokszínűség iránti érzékenységünket, és erősítette képességünket arra, hogy befogadó, kulturálisan érzékeny tanulási környezetet alakítsunk ki.

A spanyol oktatási rendszer

1. Rendszerfelépítés és irányítás

- **Erősen decentralizált:** a 17 autonóm közösség saját tantervi elemeket, szabályokat és finanszírozási kereteket alakíthat ki.
- A központi kormány csak az alapelveket határozza meg.
- A régiók saját nyelvüket is beépíthetik az oktatásba (katalán, baszk, galíciai).

Összegezve: Spanyolországban nagyobb a rugalmasság és a helyi alkalmazkodás lehetősége, míg Magyarországon egységesebb, de kevésbé rugalmas a rendszer.

2. Oktatási szintek és tanulói útvonalak

- 6–16 év között kötelező (Primaria + ESO).
- 16 év után két fő út: **Bachillerato** (érettségi) vagy **szakképzés (FP)**.
- A szakképzés erős, modern, és sok helyen duális formában működik.

Összegezve: Spanyolországban a tanulók később specializálódnak, Magyarországon korábban.

3. Erősségek

- **Többnyelvűség és kulturális sokszínűség** beépítése a tantervbe.
- **Erős szakképzés**, jó munkaerőpiaci kapcsolatokkal.
- **Inkluzív szemlélet**, hangsúly a személyre szabott támogatáson.
- **Digitális fejlesztések** gyors ütemben haladnak.
- A tanárok nagyobb módszertani szabadságot élveznek.

4. Kihívások

- Jelentős **területi különbségek** a régiók között.
- Magasabb **lemorzsolódási arány**, különösen hátrányos helyzetű térségekben.
- Nagy osztálylétszámok, heterogén csoportok.
- Gyakori oktatási reformok miatti instabilitás.

Összegzés

Spanyolországban rugalmasabb, sokszínűbb, regionálisan eltérő rendszer működik, erős szakképzéssel és modernizációs törekvésekkel, de nagy különbségekkel és magasabb lemorzsolódással.

Az iskola bemutatása: I.E.S. Antonio Serna Serna –Albatera, Spanyolország

Az **I.E.S. Antonio Serna Serna** Albatera városában (Alicante tartomány, Valenciái Közösség) működő **állami középiskola**, amely kötelező középfokú oktatást (ESO), érettségire felkészítő képzést (Bachillerato), valamint több szintű **szakképzési programot (Ciclos Formativos)** kínál. Az intézmény a régió egyik meghatározó oktatási központja.

Oktatási kínálat

Az iskola széles képzési struktúrával rendelkezik:

- **ESO** – kötelező középfokú oktatás
- **Bachillerato** – két irány:
 - Természettudomány és technológia
 - Humán és társadalomtudományok
- **Szakképzés (FP)** – alap-, közép- és felsőfokú képzések
 - Fő terület: **Adminisztráció és menedzsment**

Pedagógiai szemlélet

Az iskola saját meghatározása szerint **pluralista, nyitott, demokratikus és többnyelvű** intézmény, amely tiszteletben tartja a különböző kulturális, vallási és ideológiai meggyőződéseket. Az intézmény:

- nagy hangsúlyt fektet a **minőségi oktatásra**,
- támogatja a **digitális eszközök használatát**,
- aktívan részt vesz **Erasmus+ projektekben**,
- rendszeresen szervez **kulturális programokat és iskolai rendezvényeket**.

Infrastruktúra és szolgáltatások

A középiskola modern épületben működik, többek között:

- szaktantermekkel,
- informatikai és többcélú termekkel,
- adminisztratív és pénzügyi szakképzéshez szükséges felszereléssel.

Az iskola rendszeresen hirdet:

- felvételi tájékoztatókat,
- szakképzési vizsgákat,
- kulturális napokat és tanórán kívüli programokat.

Összegzés

Az **I.E.S. Antonio Serna Serna** egy jól szervezett, több képzési szintet lefedő, modern szemléletű középiskola. Erősségei közé tartozik a széles oktatási kínálat, a többnyelvűség támogatása, a digitális fejlesztések, valamint az aktív részvétel nemzetközi programokban. Az intézmény fontos szerepet tölt be a helyi közösség oktatási életében.

A mobilitásra való felkészülés

A mobilitási programra való felkészülésünk szervezeten és gördülékenyen zajlott. Saját iskolánk Erasmus-koordinátorától megkaptuk a spanyol partnerintézmény kapcsolattartójának elérhetőségét, akivel e-mailben felvettük a kapcsolatot. A kommunikáció eleinte akadozott, de végül minden kérdésünkre érkezett válasz.

A szervezési feladatokat időben megkezdjük: lefoglaltuk a repülőjegyeket és a szállást, egyeztetjük az utazás részleteit, valamint megkaptuk az előzetes órarendet és a látogatási tervet. A spanyol partnerintézmény maximálisan figyelembe vette a szakmai igényeinket és érdeklődési területeinket, és a kint lét alatt rugalmasan alakították át az eredeti programot.

A fogadó fél végig rendkívül segítőkész volt: támogatást nyújtottak a közlekedéssel, az iskolai elfoglaltsággal és a napi kulturális programokkal kapcsolatban is. A felkészülési folyamat során végig azt tapasztaltuk, hogy valódi partnerként tekintenek ránk, és fontos számukra, hogy a mobilitás szakmailag és emberileg is sikeres legyen.

Az óralátogatások konkrét tapasztalatai:

- A tanulóknak heti 4 órájuk van.
- A gyakorló pedagógusok mellett bent van az osztály tanára.
- Amennyiben speciális nevelésű gyermek van a csoportban, akkor még egy pedagógiai asszisztens is bent van, vagy kihívják a gyermeket fejlesztésre a tanóráról. A fejlesztést igénylő tanulók külön lapokon dolgoznak.
- A tanulók lefűzhető lapokra dolgoznak, jegyzetelnek, nagyon nagy gondot fordítanak a külalakra, szövegkiemelőkkel, színes tollakkal teszik munkájukat jól átláthatóvá.
- Ha valakinek hiányzik a taneszköze, a tanár kiegészíti.
- A tanárok digitálisan kivetítik a tananyagot, minden osztályban ugyanazt a tankönyvcsaládot használják: burlingtonenglish.com
- A tanulók egyesével, vagy párokban ülnek, az óravezetés frontális.
- A tanárok hangsúlyozzák, hogy mit tehet a gyermek a nyelvi kompetenciájának fejlesztésére otthon, önállóan. (videók nézése, közösségi média angolul, stb.)
- A szókincstanításban nagy szerepet kap a fordítás. Ez a módszer elsősorban a lemaradó tanulók számára nyújthat segítséget, mivel támogatják a szókincs és az alapvető nyelvi szerkezetek megértését. Ugyanakkor az erősebb, kreatívabb diákok esetében ez a megközelítés korlátozhatja az önálló gondolkodást és a nyelvi kreativitást.
- Nagy hangsúlyt fektetnek az integrációra. A bevándorló gyermekek személyes segítséget kapnak, és nagyon sok ösztönzést a nyelvtanulásban és a beilleszkedésben.
- A nyelvtanok magyarázata nagyon alapos és sok esetben spanyolul történik. Ez szintén a gyengébb tanulóknak kedvez. Nagyon sok ismétlés, drillezéssel és kikérdezés módszerével tanítják az anyagot, rámutatva a spanyol és az angol nyelvi szerkezetek közötti különbségekre és hasonlóságokra.
- A hiányzóknak a tanár hazaküldi elektronikusan a feladatokat.
- A feladatok elkészítésének pontos határideje van. A tanár a hiányokat elektronikus rendszerben rögzíti. A feladatok teljesítése vagy hiánya beleszámít a végső értékelésbe.

- Az elektronikus rendszerben sokféle szöveges visszajelzést küldenek a szülőknek minden órán. (pl. órai aktivitás, stb.) Ehhez a tanárok a mobiltelefonjukat vagy saját számítógépüket használják.
- Szerveznek tanításmentes iskolai napokat. Több programból lehet választani. (pl. az angolosok sütivásárt rendeznek)
- A dákok öltözködése csak nagyvonalakban szabályozott. a fiúk hordhatnak fülbevalót. A rágózás tanórán nem megengedett.
- A szakmát tanuló diákok szakmai gyakorlat alatt üzleti angolt tanulnak kis csoportokban. Tankönyvük a Business Result.
- A helyettesítő tanár nem adhat jegyet, így neki elég nehéz dolga van a fegyelmezésben.
- Az óra végét a csengő jelzi, amikor azonnal befejeződik az óra, függetlenül attól, hogy a tanár hol tart a tananyagban.
- A szabadon választott tárgyak tanórai keretben vannak. (pl. dráma). A diákok kb 3-ig vannak iskolában, menza nincs, otthon ebédelnek, illetve az iskolai büféből vesznek valami tízórait.
- Az ének órán a fő hangsúly az élményzenélésen van. A Chordify nevű programot használják, mindenki játszik valamilyen hangszeren az órán. Van iskolai együttesük. A diákok szünetben is zenélhetnek kedvükre.
- A szünetekben popzene szól.
- Hetente 2 testnevelés órájuk van.
- A gyakorló pedagógus bármikor áthelyezhető egy másik iskolába.
- A tanárok/iskolák helyzete Spanyolország déli részén kevésbé kedvező az északi területekkel összehasonlítva. (fizetés, felszereltség, stb.)

